

Kokkuvõte

Rahvusvahelise kriminaalõiguse alusel menetletakse rahvusvahelisi kuritegusid, lisaks on peetud selle eesmärkideks muu hulgas rahu saavutamist, ühiskonna lepitamist ja inimõiguste raskete rikkumiste ennetamist. On oluline mõista, et need on ehk liigagi ambitsioonikad ja osalt ka vastanduvad eesmärgid, mistõttu ei ole realistlik oodata, et rahvusvahelise kriminaalõigusega suudetakse need saavutada. Kuigi rahvusvaheline kriminaalõigus võib teatud ulatuses toetada nimetatud üldiste eesmärkide saavutamist, ei tohiks sotsiaalset aktivismi, õiglust ja moraalsust indoktrineerida kui eesmärke, mida rahvusvaheline kriminaalõigus on võimeline saavutama. Irdudes karistusõigusdogmaatikast ja kriminaalõiguse kui õigusharu võimaluste piiridest, seotakse rahvusvahelise kriminaalõigusega sageli ülesandeid, mis olemuslikult ei sobi selle õigusharuga kokku. Kriminaalõigus on keskendunud eelkõige kuriteokoosseisude kindlaksmääramisele ja süüdlaste karistamisele ning oodata, et õigusnormidega suudetaks lahendada sotsiaalseid probleeme ja ebaõiglust, on ehk mõneti naiivne.¹ Samas ei tähenda see, et inimõigused oleksid seepärast kuidagi teisejärgulised või ebaolulised. Pigem on küsimus selles, milliseid funktsioone rahvusvaheline kriminaalõigus täita suudab ja milliste jaoks on vaja sobivamat mehhanismi.

Rahvusvahelist kriminaalõigust tulekski vaadata kui kriminaalõigusliku vastutuse standardite kujundamise teerajajat ning abistavat või täiendavat funktsiooni inimõiguste, rahu ja turvalisuse kaitseks.

- ¹Lähemalt rahvusvahelisest kriminaalõigusest ja ootustest vt Damaška, M. Op cit. Õigusdogmaatikast ja vastuoludest ootuste puhul seoses sotsiaalsete probleemidega vt Manrique, M. L., Navarro, P. E., Peralta, J. M. Criminal law and legal dogmatics. – Revus. Journal for Constitutional Theory and Philosophy of Law/Revija za ustavno teorijo in filozofijo prava 2017 (31). – <https://journals.openedition.org/revus/3806#ftn5> (13.12.2021).